

Regionale anesthesie bij schouder-, arm- of handoperaties

Wat is regionale anesthesie?

Letterlijk vertaald betekent de term regionale anesthesie: pijnvrij gebied. Het is de vorm van verdoving waarbij de anesthesioloog een aantal zenuwbanen tijdelijk uitschakelt. De pijn- en gevoelsprikkels worden dan niet meer van het operatiegebied aan de hersenen doorgegeven. De patiënt voelt niet meer dat er wordt geopereerd.

Hoe doet de anesthesioloog dat?

Alle pijnprikkels en gevoelsprikkels van een bepaald gebied worden door zenuwbanen via het ruggenmerg naar de hersenen getransporteerd.

Door zijn kennis van de anatomie weet de anesthesioloog precies waar de zenuwen lopen. Bijvoorbeeld: de zenuwbanen die naar de hand en onderarm gaan, liggen in de oksel dicht bij elkaar.

Met behulp van een echoapparaat maken we de zenuwbanen zichtbaar en prikken we met een naald, die ook zichtbaar is op het echoapparaat, door de huid en leggen we het tegen de zenuw aan. Door rondom de zenuwen een verdovingsvloeistof te spuiten, schakelen we de zenuwen tijdelijk uit.

Om er helemaal zeker van te zijn dat de naald op de goede plaats zit, worden er kleine stroomstootjes door gegeven. Als de naald tegen de zenuw aanligt, wordt de zenuw geprikkeld en zijn kleine spiertrekkingen voelbaar. Zo weet de anesthesioloog op twee manieren dat hij op de juiste plaats zit.

Doet een regionale anesthesie pijn?

Anesthesiologen zijn medisch specialisten die opgeleid zijn om ervoor te zorgen dat patiënten geen pijn hebben, dus doen ze er alles aan om te voorkomen dat de verdovingsprik pijn doet. Het enige dat u voelt, is een prikje met een heel dun naaldje in de huid om de huid te verdoven. De prik van de naald om de zenuw te verdoven, voelt u dan niet meer.

Sommige patiënten schrikken van de spierschokjes, maar pijn doet het niet.

Werkt een regionale anesthesie?

Een regionale anesthesie werkt uitstekend. Zelfs zo goed dat de zenuwen die ervoor zorgen dat de spieren bewegen ook worden uitgeschakeld. Dat betekent dat u een slappe en gevoelloze arm hebt. De verdoving wordt, voordat de chirurg met de operatie begint, getest. De anesthesioloog geeft, voordat wordt begonnen, altijd toestemming. Als het nodig is, kan de anesthesioloog nog wat verdoven of een lichte narcose (roesje) geven.

Het kan zijn dat de patiënt tijdens de ingreep voelt dat er iets wordt gedaan met het te opereren ledemaat. Door eventuele stress kan dat als vervelend worden ervaren. In zo'n geval geeft de anesthesioloog de patiënt via het infuus iets rustgevends. Sommige patiënten krijgen op eigen verzoek een roesje. Andere patiënten luisteren naar zelf meegebrachte muziek. Weer anderen hebben voldoende aan een gesprek met de anesthesiemedewerker die gedurende de hele operatie naast de patiënt zit.

Hoe lang werkt een regionale anesthesie?

Over het algemeen werkt de regionale anesthesie zo'n 10 tot 16 uur. Dat betekent ook dat u al die tijd geen pijn hebt. Zodra u de spieren weer een beetje kunt bewegen, komt ook het gevoel langzaam weer terug. Zowel tijdens het inwerken als tijdens het uitwerken, kunt u het gevoel hebben dat de arm 'slaapt'.

Kan de verdoving nog langer werken?

Bij sommige ingrepen, bijvoorbeeld het plaatsen van een schouderprothese (kunstschouder), is 10 tot 16 uur te kort om een goede pijnstilling te geven na de operatie. In dat geval wordt er bij de zenuw een slangetje (katheter) achtergelaten. Het slangetje wordt verbonden met een pompje met verdovingsvloeistof. Zo kan gedurende een paar dagen de verdoving worden voortgezet.

Waar wordt geprikt?

Schouderoperatie	in de hals
Bovenarmoperatie	in de hals of onder het sleutelbeen
Onderarmoperatie	in de oksel of onder het sleutelbeen
Handoperatie	in de oksel of onder het sleutelbeen

Kan er iets misgaan?

De verdoving kan onvoldoende werken. We verdoven dan bij. Soms geven we in het infuus pijnstillende middelen of een roesje. Er zijn patiënten die klagen over zenuwpijn na de operatie. Dat kan het gevolg zijn van een beschadiging van de zenuw. In bijna alle gevallen verdwijnen deze klachten binnen een jaar. Deze complicatie komt zelden voor, omdat we gebruik maken van het echoapparaat.

Theoretisch is de kans aanwezig om in plaats van rond de zenuw te spuiten verdovingsvloeistof in een bloedvat te spuiten. Ook dit gebeurt

niet of nauwelijks door het gebruik van een echoapparaat. Een overgevoeligheidsreactie op de verdovingsvloeistof is een uiterst zeldzame complicatie.

Waar moet ik op letten als ik naar huis ga?

Ook al is de verdoving niet uitgewerkt, mag u na de operatie naar huis. Zolang de verdoving werkt, moet u de arm in de mitella houden. Ook als u in bed ligt. Als u merkt dat de verdoving uitgewerkt begint te raken, neemt u de voorgeschreven medicatie voor de pijnstilling.

Wat moet ik doen als ik na de operatie nog vragen heb?

U kunt na de operatie altijd bellen met de afdeling dagopname. Zij beantwoorden uw vragen. Vanzelfsprekend hebben deze medewerkers contact met de anesthesiologen.